

YÖNETMELİK

Sosyal Güvenlik Kurumundan:

**SOSYAL SİGORTA KESİMLERİ YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 28/8/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Sigorta Kesimleri Yönetmeliğinin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi a) fıkrasındaki ekinde değiştirilmiştir.

“b) Yapılan işin özel veya kamu sektörüne ait daimi veya geçici olduğu unu belirleyen "Mahiyet Kodu" ile ilgili haneye; kamu sektörüne bağlı devamlı iş yerleri için "1", özel sektöre bağlı devamlı iş yerleri için "2", kamu sektörüne bağlı geçici iş yerleri için "3", özel sektöre bağlı geçici iş yerleri için "4" rakamı yazılır.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğinin 36 nci maddesinin üçüncü fıkrası a) fıkrasındaki ekinde değiştirilmiştir.

“(3) Özel nitelikteki inşaat iş yerleri ile ihale konusu iş yerleri hariç olmak üzere, kapanma, terk veya tasfiye olmadığı hâlde, iş yerinde en az iki yıl süre ile sigortalı çalıştırılmadığı, işverenler tarafından bildirilen veya Kurumca tespit edilen iş yeri dosyaları, sigortalı çalıştırmaya son verilen tarih itibarıyla ünitece Kanun kapsamında çıkarılır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğinin 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrası a) fıkrasındaki ekinde değiştirilmiştir.

“(4) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen nedenlerle ödeme günü öne alınanlar ile durum değişikliği veya ölüm hâlinde sigortalı ve hak sahiplerine durum değişikliği veya ölüm tarihine ait Kanunda belirtilen ödeme döneminde peşin ödenen gelir ve aylıklar geri alınmaz.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğinin 78 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin (6) numaralı alt bendi a) fıkrasındaki ekinde değiştirilmiştir.

“(6) Bu bendin (3), (4) ve (5) numaralı alt bentlerinde belirtilen çocukların aynı zamanda Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentlerine tabi olarak iş kazası ve meslek hastalığı, analık ile hastalık sigortasına göre çalışmaları hariç Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmadığı veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık almadığı,”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğinin 83 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğinin 104 üncü maddesi a) fıkrasındaki ekinde değiştirilmiştir.

MADDE 104 – (1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları a) fıkrasındaki ekinde belirlenir.

a) Aylık prime esas kazanç, Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak artıyla, kendileri tarafından beyan edilecek günlük kazancın otuz katıdır. Sigortalının prime esas kazancıyla ilgili beyanı, beyanın yapıldığı tarihteki aydan başlanılarak dikkate alınır ve yapılmı olan bu beyan de i tirilmedi i sürece sonraki aylar için de yapılmı sayılır. Yapılan beyana istinaden üst üste oniki aydan fazla prim ödemesinde bulunulmaması hâlinde, bu oniki aylık sürenin sonundan itibaren beyanın geçerliliği ortadan kalkar. Beyanda bulunmayan, beyanın geçerliliği ortadan kalkan veya beyanları Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katının altında kalan sigortalının aylık prime esas kazancı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katıdır.

b) Sigortalının, sigortalılığının başladığı ay içinde iş kazasına uğraması veya meslek hastalığı nedeniyle iş göremezliğin başlaması hâlinde, iş kazasının olduğu veya meslek hastalığı nedeniyle iş göremezliğin başladığı tarihten önce beyanda bulunmamış ise, sigortalılığının başladığı ayda yapacağı beyanı; ödeyeceği prim yönünden takip eden aydan başlanılarak dikkate alınır, iş kazası veya meslek hastalığı hâlinde verilecek ödeneklerin veya başlanacak gelirin hesabında esas alınmaz. Bu durumda iş kazası veya meslek hastalığı hâlinde verilecek ödeneklerin veya başlanacak gelirin hesabında aynı veya emsal sigortalının günlük kazancı esas alınır.

c) Sigortalı aynı zamanda iş veren ise birinci fıkranın (a) bendine göre belirlenen aylık prime esas kazancı, çalıştığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekinin otuz katından az olamaz. Aylık prime esas kazancı, çalıştığı sigortalının otuz günlük prime esas kazancından düşük olduğu tespit edilen sigortalıların aylık prime esas kazançları, tespit edilen kazanç düzeyine çıkartılarak aradaki farkın primi, Kanununun 89 uncu maddesi hükümlerine göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

ç) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek birden fazla durumun söz konusu olması hâlinde, bu fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen esaslara göre tek beyanda bulunulur.

d) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek birden fazla durumun söz konusu olması hâlinde, kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin sigorta primi tehlike sınıfı ve derecesi en yüksek olan işyeri üzerinden hesaplanır. Aynı ay içinde faaliyetini sonlandırıp yine aynı ay içinde yeniden faaliyete başlayan sigortalıların kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin sigorta primi, son faaliyet konusu işyerine göre hesap ve tahsil olunur.

e) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan, köy muhtarları ile tarım işlerinde kendi adına ve hesabına başımsız çalışanların prime esas kazançlarının belirlenmesinde; Kanununun yürürlüğe girdiği yıldan başlamak üzere, 80 inci maddesine göre belirlenen günlük kazancın 15 katı dikkate alınır. Bu oran 30 katı geçmemek üzere her yıl 1 puan artırılarak uygulanır."

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 109 uncu maddesinin birinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) İşverenler, bir ay içinde Kanununun 4 üncü ve 5 inci maddelerine tabi çalıştığı sigortalıların, sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalıların, 4857 sayılı Kanununun 7 nci maddesine göre iş görme edimini yerine getirmek üzere başkalarına iş verene geçici olarak devrettiği sigortalıların ve 5434 sayılı Kanuna göre iş tirakçisi olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların,

a) Sosyal güvenlik sicil numaralarını (T.C. Kimlik Numaralarını),

- b) Ad ve soyadları ile ikinci soyadı almı olan sigortalıların ilk soyadlarını,
- c) Prim ödeme gün sayılarını,
- ç) Prime esas kazanç tutarlarını,
- d) e ba lama ve i ten çıkı tarihlerini,
- e) Ayın bazı günlerinde çalı mamı olmaları hâlinde, eksik çalı ma nedenlerini,
- f) Ay içinde i ten ayrılma olmaları hâlinde, i ten çıkı nedenlerini,
- g) Sigorta primi, i sizlik sigortası primi ve sosyal güvenlik destek primlerini,

) Varsa 3568 sayılı Kanuna tabi olan meslek mensubunun adı ve soyadı ile bunların meslekî oda kayıt numarasını,

h) verenin kamu idaresi olması hâlinde tahakkuk veya tediye görevlisinin adı ve soyadını,

ı) Kurumca belirlenen di er bilgilerini,

ta ryan ve çalı tırılan sigortalının durumuna uygun olan örne i Ek:9, Ek:9-A ve Ek:9/A-1'de bulunan aylık prim ve hizmet belgesi ile yine örne i Ek:9-B, Ek:9/B-1'de bulunan aylık fiilî hizmet süresi zammı prim belgesini, Kurumca çıkarılacak tebli de belirtilen süre içinde Kuruma vermekle; sigortalıyı çalı tırmaya son verdi i durumda, sigortalı çalı tırmaya son verilen tarihten itibaren 15 gün içinde durumu ilgili üniteye bildirmekle yükümlüdür. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gere ince sigortalı olan ve sigortalı çalı tıran i verenler ile i veren irketin ortaklarının da bu belge ile Kuruma bildirilmesi hususunda Kurum yetkilidir. Kurum, elektronik imza uygulamasına geçildi inde bu fıkranın () ve (h) bentlerinde belirtilen ki iler ile i verenlerin veya vekilinin elektronik imzalarını isteyebilir."

"(6) Yabancı ülkelere sefer yapan ula tırma araçları, aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilme süresi içinde Türkiye'ye dönmemi se, bu araçlarda çalı tırılan sigortalıya ait aylık prim ve hizmet belgesi, araçların Türkiye'ye dönü ünü takip eden ay içinde, Kurumca çıkarılacak tebli de belirtilecek sürenin sonuna kadar Kuruma verilir. Ancak, aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilmesi, bu maddede belirtilen belgenin, Kurumca çıkarılacak tebli de belirtilecek verilme süresinin sona erdi i tarihten itibaren bir ayı geçemez."

MADDE 8 – Aynı Yönetmeli in 110 uncu maddesinin altıncı fıkrası a a ıdaki ekilde de i tirilmi tir.

"(6) Daha önce belge türü veya kanun numarası hatalı seçilerek Kuruma verilmi aylık prim ve hizmet belgelerine ili kin düzeltme amaçlı olarak yasal süresi dı nda verilen aylık prim ve hizmet belgelerinin, belgede kayıtlı sigortalılar ve bu sigortalıların prim ödeme gün sayısı ile prime esas kazanç tutarı aynı olmak kaydıyla, incelemeye gerek kalmaksızın i leme alınır. Bu amaçla verilen aylık prim ve hizmet belgelerine idarî para cezası uygulanmaz."

MADDE 9 – Aynı Yönetmeli in 111 inci maddesi a a ıdaki ekilde de i tirilmi tir.

“**MADDE 111 – (1)** verenlerin tutmak zorunda oldukları defterlerle dayana ı belgeler, aylık prim ve hizmet belgesinin, aylık fiilî hizmet süresi zammı prim belgesinin ve yıllık itibari hizmet süresi prim belgesinin dayana ı belgeler niteli inde sayılır.

(2) Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendinde belirtilen ekilde tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve anılan alt bentteki geçersizlik hâllerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için idarî para cezası uygulanır. Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu hâlde tasdiksiz tutulmuş olan defterler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve bu defterlerle ilgili olarak defter ve belgelerin ibraz edilmemesine ilişkin hükümler uygulanır.

(3) verenler, iş yeri sahipleri, alt işverenler ile sigortalıyı devralanların kanunlar gereince tutmak zorunda oldukları defterlerle dayana ı belgeler, prim belgelerinin dayana ı belgeler niteli inde sayılır. Şu kadar ki;

a) Kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmemiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmına,

b) çilikle ilgili giderlerin işlenmemiş, eksik veya fazla işlenmiş olduğu tespit edilen aylara,

c) Gerçek ve fiilî çalışmaya dayanmadığı hâlde, kayıt ve belgelerde ücret tahakkuku veya ödemesi bulunan aylara,

ç) Sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân vermeyecek şekilde usulsüz, karışık veya noksan tutulmuş aylara,

d) Herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin o ayın dâhil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması hâlinde o aylara,

e) Kanununun 85 inci maddesinin birinci fıkrasında getirilen hükümler doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda, işin yürütümü için gerekli olan sigorta primine esas kazanç tutarının Kuruma noksan bildirilmesi dolayısıyla re'sen tahakkuk yapılan ay veya aylara,

f) Durum tespiti, kamu kurum ve kuruluşları ile 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden çalıştırılan tespit edilen sigortalıların kaydedilmemiş ücret tediye bordrolarının ait olduğu ay veya aylara,

g) Kamu idareleri ile 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlardan alınan kayıtlardan tespit edilen ücretin altında ücret tahakkuklarının bulunduğu aylara,

ğ) Tasdikli sayfalarının dolması üzerine, yeni defter tasdiki yerine, belgeli bilgilerin yazım sayfaları kalmayan defterin tasdiksiz sayfalarına kaydedilen ay veya aylara,

İlişkin defter kayıtları geçerli sayılmaz.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 115 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve anılan maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" u kadar ki, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanlar ile bu kapsamda sayılan ki ilerden sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar, iste e ba lı sigortalı olanlar ve Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinde sayılanlar her aya ait primlerini takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler."

"(3) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (e) bentleri gere ince genel sa lık sigortalılarının primleri, ilgisine göre kamu idareleri ve Türkiye Kurumu tarafından, ait oldu u ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma ödenir. Türkiye Kurumu tarafından Kuruma ödenmesi gereken primlerin anılan Kuruma aktarılacak olan i sizlik sigortası priminden mahsup edilmesine ili kin esaslar iki kurum arasında yapılacak protokolle düzenlenir."

MADDE 11 – Aynı Yönetmeli in 116 ncı maddesinin dördüncü fıkrası a a ıdaki ekinde de i tirilmi tir.

"(4) Prim borcunun ertelendi i sürede zamana ımı i lemez ve ertelenen kısmına ertelendi i süre içinde gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz."

MADDE 12 – Aynı Yönetmeli in 118 inci maddesinin dördüncü fıkrasına a a ıdaki cümle eklenmi tir.

" n aatın sınıfı veya grubunun, Bayındırlık ve skân Bakanlı ınca yayımlanan listede daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmesi yönünde yapılan de i iklikler, ara tırma veya inceleme i lemi sonucu tespit edilen borcun kesinle mesine kadar dikkate alınır."

MADDE 13 – Aynı Yönetmeli in 119 uncu maddesinin yedinci fıkrası a a ıdaki ekinde de i tirilmi tir.

"(7) Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmi memurlarınca yapılan incelemede i in yürütümü için gerekli oldu u saptanan asgari i çilik miktarının Kuruma bildirilmedi inin veya eksik bildirildi inin tespiti hâlinde, bildirilmeyen tutar, hangi aylara ait oldu u hususunda bir tespit varsa o aylara; tespit yoksa faaliyette bulunulan son aya mal edilir ve Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi de dikkate alınarak gerekli i lem yapılır."

MADDE 14 – Aynı Yönetmeli in 121 inci maddesinin be inci fıkrası a a ıdaki ekinde de i tirilmi tir.

"(5) Kanunla getirilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya geç olarak yerine getirilmesi hâlinde, Kanunun 102 nci maddesine istinaden ilgililere idarî para cezası verilir. darî para cezaları ilgiliye tebli ile tahakkuk eder. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde dilekçe vermek veya bu dilekçeyi taahhütlü olarak göndermek suretiyle i verence ilgili üniteye itiraz edilebilir. tiraz, takibi durdurur. tirazlar, ilgili itiraz komisyonunda incelenerek en geç otuz gün içinde karara ba lanır. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine ba vurabilirler. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması hâlinde, idarî para cezası kesinle ir."

MADDE 15 – Aynı Yönetmeli in geçici 7 nci maddesinin be inci fıkrası a a ıdaki ekinde de i tirilmi tir.

“(5) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılardan tarımsal faaliyetlerde bulunanlar hariç, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılardan, Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olarak kaydı ve tescili yapılmı olanların, 1/10/2008 (dâhil) ilâ 31/12/2008 (dâhil) dönemine ilişkin olmak üzere, Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançlarını beyan etmemeleri hâlinde, ödeyecekleri aylık primler, beyanda bulununcaya kadar daha önce buldukları en son gelir basamaklarına karşılık gelen tutarlar üzerinden alınır. Bu süre içinde beyanda bulunulması hâlinde, beyan ettiği prime esas kazanç üzerinden ilgili ayın prim tahakkuku yapılır. Prim tahakkukuna esas bu tutarlar, Kanunun 82 nci maddesinde belirtilen asgari günlük kazanç alt sınırına göre hesaplanan aylık prime esas kazanç tutarından az olamaz ve Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi hükmü saklıdır.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan; EK:6, EK:6-A, EK:9, EK:9-A ve EK:9/A-1 ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 17 – Bu Yönetmelik, 2008 yılı Ekim ayından itibaren geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18 – Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
28/8/2008	26981